

introit: Iz 53; 1 - 3

píseň: 320

1. čtení: Iz 53; 4 - 12

píseň pěv. sbor : Benedicamus

oznámení:

píseň: 321

2. čtení: Mat 27; 24 – 55

píseň pěv. sbor: „Pochod Židů“ (z opery G. Verdiho „Nabucco“)

Kolem třetí hodiny zvolal Ježíš mocným hlasem: Eli, Eli, lema sabachthani?, to jest: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil ?
Mt 27;46

Bratři a sestry, události Velkého Pátku nám každý rok o Velikonocích mají vždy znovu připomenout, co všechno byl ochoten náš Pán pro nás z lásky podstoupit, jaké jsou jeho záměry s každým člověkem, jak velké je jeho milosrdenství a slitování. Při čtení pašijního příběhu žasneme, co všechno musel prožít: zradu Jidášovu, zapření Petrovo, absenci podpory ostatních učedníků v Getsemane, žádní obhájci před židovskou radou. Zato žalobců se najde dost, vytahuje se kde co, třeba obvinění z podezřelých výroků o zbourání chrámu a znovupostavení za tři dny. V této situaci můžeme jen těžko očekávat, že někdo pochopí, že to není narážka na chrám Jeruzalémský ale chrám Ježíšova těla, které již brzy ve třech dnech podstoupí fyzickou likvidaci i vzkříšení. Ježíš je osamocen, a tak se ani nesnaží příliš bránit, mlčí.

Pouze na otázku, jestli je opravdu Mesiáš, odpovídá jasně ale zase pouze slovy těch, kteří jej vyslyšají: „Ty sám jsi to řekl“ Když už si velebněz konečně myslí, že ho přiměl k odpovědi, Ježíš řekne něco, co velebněze natolik rozčílí, že si dokonce roztrhne roucho, jako výraz největšího rozhořčení. Aby ne, Ježíšův prorocký výrok o Synu člověka sedícího na pravici Všemohoucího v nebi už byl pro něj moc „silný šálek kávy“. Pravda může být v určitých chvílích i pro ty, kteří se považují za zbožné, příliš rozčilující a provokativní. Někdy si před ní dokonce zacpáváme uši, abychom nezaslechli to, co nechceme anebo nedokážeme vyslechnout. A tak přicházejí na svět křivdy, bolestné justiční omyly, ale i úkladné trestné činy, často jakoby zaštitěné zákonem. „Ježíš se přece rouhal, nač potřebujeme svědky?“ volá velebněz, „je hoden smrti“. Ani Pilát nakonec není schopen zaujmout spravedlivé stanovisko, navzdory upozornění své manželky, která dostala v noci varovný sen, aby si s tímto zvláštním náboženským delikventem raději nic nezačínal. Pilát si s Ježíšem opravdu neví rady; tenhle odsouzený se vůbec nebrání. „*Copak neslyšíš, co všechno proti tobě svědčí ?*“

Opravdu, ty tam jsou jásající davy volající „**hosanna**“. Místo toho mnozí pokřikují jiný slogan: „**Ukřižovat, ukřižovat !**“. Pilát by nejradši, kdyby se Ježíš nějak obhájil, vždyť je evidentní, že ty fanatické výkřiky z davu nejsou věrohodné žaloby. Pokusí se tedy aspoň o trochu alibistické gesto, kterým definitivně svalí vinu za jeho smrt na Židy. Nabídne davu, tak jak bývá zvykem, jednoho odsouzeného - ať si vyberou. Snad tak odvede pozornost od sebe a bude mít konečně klid. Nepokoje v římské provincii, jako je právě Judsko, by mu mohly pokazit před císařem už tak dost pošramocenou pověst. Soudní fraška se ale dokonale zvrhne. Dav křičí: Propusť nám Barabáše. Všimli jste si, že zlo už od počátku stvoření lidem nesmírně imponuje ? Už pramáti Eva se jím nechala svést, a vyvrcholí to právě okamžikem, kdy je souzen nejspravedlivější člověk a zároveň Boží Syn. Takový byl zvláštní Boží plán, vždyť Ježíš byl odsouzen právě za naše nespravedlnosti, povýšenost a vše, co nás jako vysoká hradba odděluje od našeho Spasitele. Bible to nazývá prozaickým a výstižným slovem „hřích“.

Hřích nás vždycky nějakým způsobem odděluje, a i když se to často zpočátku nezdá, nakonec způsobuje naše osamocení. Ti, na které jsme tolik spoléhali, nás jeden po druhém opouštějí, postupně padáme až na dno... přesně tohle Ježíš také prožíval, ale v mnohem

koncentrovanější podobě. Samota a opuštěnost, kterou Ježíš prožíval, nakonec vygradovala tím bolestným výkřikem z kříže: „**Eli, Eli, lema sabachthani ? - Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil ?**“ To je okamžik, kdy se ocitl Pán Ježíš na samém okraji svého pozemského života. Samota, kterou prožíval, byla prostě nesnesitelná... přesto nevolá „Moje ruce, nebo moje nohy“, ale volá k tomu, který jej v tuto chvíli zdánlivě zcela opustil. Záměrně říkám zdánlivě, protože Bůh nás nikdy neopouští, dokonce ani ve smrti ne. Dokonce ani ve chvíli, kdy naše tělo nereaguje na podněty zvenci.

Jeden šestnáctiletý chlapec utrpěl krvácení do mozku a ležel potom tři měsíce v kómatu. Když to potom popisoval, řekl o tom: „Bylo to, jako bych byl mrtvý. A pak jsem najednou začal vnímat hlasy okolo sebe, po nějakou dobu jsem dokázal rozlišovat pouze jeden jediný hlas, patřil mé mamince, která mě opakovaně oslovovala a volala mým jménem. Slyšel jsem ji, ale nedokázal jsem viditelně zareagovat, protože jsem se nemohl hýbat ani mluvit. Ona si myslela, že jsem pořád v bezvědomí, ale já už jsem byl v bdělém stavu. Byl to právě její hlas, který mě kousek po kousku vyrval ze zóny smrti a navracel zpátky do života.“ Ten chlapec nebyl zcela mrtev, nakonec se díky své matce, která to nevzdala, znovu navrátil do života. Boží Syn byl mrtev, potvrdilo to mnoho svědků a přesvědčil se o tom i římský voják, který mu „pro jistotu“ ještě probodl bok. A přesto Ježíše smrt nepřemohla... Po tři dny zápasil a bojoval v říši temnoty s největším lidským protivníkem – se smrtí. To proto, aby mohli žít také ti ze včerejška, předvčerejška i z minulých staletí a tisíciletí, malí i velcí, trpící i ti, kteří zemřeli příliš záhy.

Bůh na nikoho nezapomněl, ani na toho šestnáctiletého chlapce, ani na Ježíše. Stejně jako ta maminka svým hlasem, kousek po kousku bojovala za svého syna, když jej pořád oslovovala jeho jménem, podobně si Nebeský Otec zavolal třetí den po jeho ukřižování také svého Syna. Podobně jako tomu bylo, když Ježíš vzkřísil Lazara a zavolal před jeho hrobem: „*Lazare pojd' ven!*“, Bůh na svého Syna nezapomněl, také naše jména si vepsal do dlaní. Prorok Izaiáš o tom napsal: „**Cožpak může zapomenout žena na své pacholátko, neslitovat se nad synem vlastního života? I kdyby některé zapomněly, já na tebe nezapomenu. Hle, vyryl jsem si tě do dlaní, tvé hradby mám před sebou stále.**“ (Iz 49)

Naše jméno je víc než jen obyčejné slovo. Patří k naší identitě. Nasloucháme mu v hloubi své duše. Tak jako vyvolává silnou reakci v našem mozku třeba pohled do zrcadla, stejně reagujeme na své jméno. Bůh dobře zná Tvé jméno, jednou si tě zavolá. Chce Tě podobně jako svého Syna vytrhnout ze zóny smrti. Nemusíme zůstat sami, díky Ježíšově opuštěnosti ve chvíli smrti, kterou podstoupil jako trest za nás, se můžeme radovat z jeho trvalé blízkosti a přátelství, které jednou v plnosti zakusíme až v nebi. Bůh je opravdu Bohem zázraků, použil si chvíli nejvyššího utrpení a oběti svého vlastního syna, část svého já k tomu, aby jednou pro vždy porazil hřích a smrt. Stalo se tak rozhodným a zcela zjevným způsobem, ve chvíli, kdy Ježíš vykřikl : „**Dokonáno jest**“, sklonil hlavu a skončil. V tu chvíli se roztrhla v půli chrámová opona v jeruzalémském chrámu, která až do této chvíle oddělovala posvátný prostor svatostánku s truhlicí smlouvy a deskami desatera – (místo, kam mohl vstoupit pouze velekněz), od ostatních prostor, kam mohli vstupovat i ostatní levité, služebníci a prostý lid. Ježíš jako dokonalý velekněz obětoval sám sebe, stal se obětním beránkem. My si to zanedlouho připomeneme při vysluhování památky Večeře Páně. Ta je pro nás názorným připomenutím ceny, kterou musel náš Pán zaplatit za každého z nás. Dobrovolně a z lásky nabídl své tělo jako chléb a dovolil prolít svou krev, aby tak jednou provždy smyla naše viny.

Velký Pátek je tedy výkřikem Božího Syna ve chvíli nejvyšší opuštěnosti a zároveň předzvěstí Boží záchrany - Božího oslovení - Ježíš chce oslovit i tebe, chce tě vyvést ze smrti do života – jednou se postaví i nad tvým hrobem a zavolá: „*Pojd' ven*“. Dovolíš mu to ?

pomodleme se:

Pane Ježíši, s úžasem stojíme před tvým křížem a znovu přemýšlíme, jak je to možné, že jsme ti za to stáli ? Vždyť tě tak často zrazujeme svými slovy i skutky. Vždyť tě tak často zapíráme, když nás náhodou někdo spojuje s tvou církví nebo křesťany. Na jednu stranu nás to láká a

naplňuje, na druhou stranu nás to pořád táhne zpět do bezstarostného a pohodového života bez jakýchkoli závazků, výčitek svědomí a touhy po nápravě. Své hříchy si často hýčkáme jako své mazlíčky a nedokážeme se s nimi rozloučit, nechápeme, proč bychom je měli přinést pod tvůj kříž a vyznávat. Pomalu ale jistě podléháme konzumnímu stylu života, prostě proto, že to tak mnozí považují za normální a nárokují si to pro sebe a očekávají to i od nás. Přesto ve skrytu duše toužíme, chceme a víme, že tvoje oběť nebyla zbytečná a že bychom tě neměli svou lhostejností na ten kříž znovu přibíjet. Prosíme, smiluj se nad námi, odpusť nám naše selhání a viny a znovu nás posilni a naplň svým Duchem, když teď budeme společně slavit tvou večeři. Prosíme tě, skloň se k nám, když k tobě voláme a takto společně vyznáváme:

píseň při VP: 308

Večeře Páně

píseň:330

slovo poslání: Žid 5; 7 – 9

požehnání: Žid 13; 20 - 21

píseň pěv. sbor: Irská